

Výbor pre zahraničné veci

2015/2063(INI)

18.9.2015

STANOVISKO

Výboru pre zahraničné veci

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k prevencii radikalizácie a náboru európskych občanov teroristickými
organizáciami
(2015/2063(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Charles Tannock

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. verí, že posilnená a účinnejšia medzinárodná spolupráca spolu so záväzkom podporovať hlavné hodnoty a normy EÚ, ako sú ľudské práva, právny štát a zásady medzinárodného práva, aktívna výmena názorov a informácií, rozhodné vnútroštátne opatrenia na odstránenie chudoby a nerovnosti a stabilná inkluzívna vláda v tretích krajinách sú kľúčové pre zabránenie hrozbe, ktorú predstavujú teroristické skupiny, a boj proti nej, ako aj pre zastavenie radikalizácie európskych občanov;
2. nabáda členské štáty, aby spolupracovali a dôsledne podporovali vzájomné úsilie v oblasti boja proti násilnému extrémizmu, a to aj prostredníctvom koordinácie plánov a úsilia a výmeny získaných poznatkov; poukazuje na to, že je potrebné zlepšiť kontroly na vonkajších hraniciach schengenského priestoru
3. nabáda EÚ, aby ďalej rozvíjala usmernenia a zásady pre boj proti terorizmu na základe príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN (najmä rezolúcie BR OSN č. 2178/2014);
4. požaduje medzinárodné príspevky k mechanizmu financovania, ktorý bol schválený Rozvojovým programom Organizácie spojených národov (UNDP), s cieľom uľahčiť okamžitú stabilizáciu oblastí oslobodených od organizácie Dá'iš;
5. vyjadruje znepokojenie nad tým, že ak sa nezabráni vytváraniu podmienok umožňujúcich šírenie terorizmu, problém v podobe občanov EÚ cestujúcich do iných krajín s cieľom pripojiť sa k džihádistickým alebo iným extrémistickým skupinám, ako aj osobitné bezpečnostné riziko, ktoré predstavujú po návrate do EÚ a susedných krajín, sa budú v nadchádzajúcich rokoch pravdepodobne zhoršovať, najmä vzhľadom na pretrvávajúcu vojenskú eskaláciu v regióne Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA); požaduje vypracovanie komplexnej štúdie o účinnosti vnútroštátnych opatrení a opatrení na úrovni EÚ zameraných na prevenciu a boj proti terorizmu;
6. zdôrazňuje, že terorizmus nemôže a nemal by byť spájaný so žiadnym náboženstvom, národnosťou ani civilizáciou;
7. nabáda na vypracúvanie preventívnych a pravidelne vyhodnocovaných bezpečnostných, protiteroristických a deradikalizačných iniciatív na úrovni členských štátov a EÚ a na medzinárodnej úrovni; vyzýva na lepšiu koordináciu vnútorných a vonkajších politik s cieľom zabezpečiť primeranú reakciu na vznikajúce hrozby; podporuje posilnenie spolupráce so susednými krajinami a s regionálnymi aktérmi v oblasti boja proti terorizmu; uznáva, že radikalizácia je problémom, ktorý súvisí aj s geopolitikou a susedskou politikou; pripomína, že v prípade akejkoľvek finančnej pomoci by sa mal posudzovať jej potenciálny podporný vplyv na teroristické aktivity, a naliehavo žiada, aby sa preverili zdroje všetkého vonkajšieho financovania;
8. nabáda EÚ, aby viac spolupracovala s tretími krajinami s cieľom zavádzať opatrenia na odrádzanie zahraničných bojovníkov od ciest a sťažovanie ich cestovania, a to aj prostredníctvom nových projektov na budovanie kapacít (napr. kontroly hraníc) s

partnermi a lepšie cielenej pomoci EÚ vrátane vypracúvania akčných plánov v oblasti boja proti terorizmu; zdôrazňuje, že ľudské práva musia byť jadrom stratégií boja proti terorizmu; žela si, aby EÚ posilnila svoj politický dialóg s Ligou arabských štátov, Organizáciou islamskej spolupráce, Africkou úniou a ďalšími príslušnými regionálnymi aktérmi a koordinačnými štruktúrami, ako je G5 Sahelu; vyzýva EÚ, aby pozorne sledovala vývoz zbraní, ktoré by mohli byť zneužitú teroristami;

9. nadšene víta ochotu podpredsedníčky/vysokej predstaviteľky Mogheriniovej podporovať projekty zamerané na boj proti radikalizácii v tretích krajinách, a to v Jordánsku, Libanone, Iraku a v regióne Sahel a Maghreb, ako sa uvádza v správe o vykonávaní opatrení v nadväznosti na zasadnutie Európskej rady z 12. februára 2015; pripomína, že teraz sa musí zabezpečiť, aby tieto projekty čo najskôr získali potrebné finančné prostriedky;
10. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju spoluprácu s regionálnymi partnermi s cieľom zamedziť pašovaniu zbraní, a to najmä so zameraním na krajiny, odkiaľ terorizmus pochádza, a aby pozorne sledovala vývoz zbraní, ktoré by mohli byť zneužitú teroristami; vyzýva tiež na posilnenie nástrojov zahraničnej politiky a spolupráce s tretími krajinami s cieľom bojovať proti financovaniu teroristických organizácií;
11. nabáda EÚ, aby viedla ciele a aktualizované dialógy o bezpečnosti a boji proti terorizmu s Alžírskom, Egyptom, Irakom, Izraelom, Jordánskom, Marokom, Libanonom, Saudskou Arábiou, Tuniskom a Radou pre spoluprácu v Perzskom zálive; mala by sa posilniť aj spolupráca s Tureckom v súlade so závermi Rady pre všeobecné záležitosti z decembra 2014;
12. vyzýva Radu, aby vzhľadom na vývoj bezpečnostnej situácie v južnom susedstve EÚ priebežne skúmala a rozvíjala regionálnu stratégiu EÚ pre Sýriu a Irak a stratégiu týkajúcu sa boja proti terorizmu a problematiky zahraničných bojovníkov, ktorá bola prijatá 16. marca 2015, a to súbežne s preventívnymi a ďalšími iniciatívami, napríklad sieťou Komisie na zvyšovanie povedomia o radikalizácii; okrem toho vyzýva členské štáty, aby presadzovali všeobecnú úctu a porozumenie ako kľúčové prvky v rámci boja proti terorizmu tak vnútri EÚ a v jej členských štátoch, ako aj v tretích krajinách;
13. vyzýva podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku a Radu, aby jasne odsúdili desaťročné trvajúcu finančnú a ideologickú podporu extrémistických islamistických hnutí zo strany niektorých vlád a vplyvných jednotlivcov v krajinách Perzského zálivu; vyzýva Komisiu, aby preskúmala vzťahy EÚ s tretími krajinami s cieľom účinnejšie bojovať proti materiálnej a nemateriálnej podpore terorizmu; pripomína, že v rámci súčasnej revízie európskej susedskej politiky sa musí posilniť bezpečnostný rozmer a schopnosť nástrojov tejto politiky prispieť k zlepšeniu odolnosti a kapacít partnerov, pokiaľ ide o zaistenie ich vlastnej bezpečnosti, pri dodržiavaní zásad právneho štátu;
14. konštatuje, že základné príčiny terorizmu možno často nájsť v zlej a neinkluzívnej správe vecí verejných; je presvedčený, že v záujme dosiahnutia dlhodobého pokroku by sa medzinárodné snahy mali zamerať na podporu právneho štátu, demokratických zásad a ľudských práv; zdôrazňuje, že je dôležité začleniť tieto ciele do dohôd o spolupráci EÚ s tretími krajinami; nabáda EÚ, aby začala ďalšie projekty a aktivity na budovanie kapacít so zainteresovanými krajinami MENA v oblasti presadzovania práva, trestného súdnictva a reformy bezpečnostného sektora v úzkej spolupráci s Europolom, Eurojustom,

Frontexom a akadémiou CEPOL; domnieva sa, že je čoraz naliehavejšie viesť dialóg s umiernenými islamskými predstaviteľmi, ktorí sa stavajú proti extrémizmu, a podnecovať kultúrnu spoluprácu;

15. podporuje zintenzívnenie medzinárodnej spolupráce a výmenu informácií národných spravodajských služieb s cieľom identifikovať občanov EÚ, v prípade ktorých hrozí, že sa budú radikalizovať, budú naverbovaní a vycestujú, aby sa pridali k džihadistickým a iným extrémistickým skupinám; zdôrazňuje, že treba podporovať krajiny v regióne MENA a na západnom Balkáne v ich úsilí zastaviť tok zahraničných bojovníkov;
16. vyzýva Komisiu, aby zmobilizovala všetky svoje zdroje vo vlastnom záujme i na podporu členských štátov pri riešení základných faktorov radikalizácie a extrémizmu a navrhovaní preventívnych stratégií, ktoré zahŕňajú oblasti vzdelávania, sociálneho začleňovania, boja proti diskriminácii a medzikultúrneho a medzináboženského dialógu; odporúča užšiu spoluprácu s organizáciami pre kultúrny dialóg; zdôrazňuje, že je dôležité spolupracovať v boji proti radikalizácii s umiernenými vodcami moslimskej komunity vrátane zástupcov občianskej spoločnosti tak v rámci EÚ, ako aj v tretích krajinách; vyzýva celosvetové spoločenstvo náboženských vodcov, aby usporiadalo ďalší medzináboženský samit podľa vzoru samitu, ktorý sa uskutočnil v roku 2011 v Assisi; domnieva sa, že EÚ a jej členské štáty by mali zlepšiť monitorovanie aktivít občanov EÚ v postihnutých krajinách; vyzýva podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby naďalej zabezpečovali dostatočné finančné prostriedky a koherentné využívanie nástrojov s cieľom riešiť hrozby terorizmu a účinnejšie prechádzať od včasného varovania po včasné opatrenia;
17. zastáva názor, že príprava protiargumentov, a to aj v tretích krajinách, je jedným z kľúčových prvkov boja proti atraktivnosti teroristických skupín v regióne MENA; vyzýva Úniu, aby zvýšila svoju podporu iniciatív ako SSCAT (poradný tím pre strategickú komunikáciu v Sýrii) a presadzovala zavádzanie a financovanie projektov tohto druhu v tretích krajinách;
18. víta zaradenie bezpečnostných/proteroristických expertov do mnohých kľúčových delegácií EÚ s cieľom posilniť ich schopnosť prispievať k európskemu úsiliu v oblasti boja proti terorizmu, účinnejšie nadväzovať spoluprácu s príslušnými miestnymi orgánmi a zároveň ďalej budovať protiteroristické kapacity v rámci Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVC);
19. nabáda na vypracúvanie programov zameraných na zmiernenie násilných a sektárskych konfrontácií; je presvedčený, že programy deradikalizácie môžu byť dôležitým nástrojom na obmedzenie nábora občanov EÚ zo strany teroristických organizácií; poznamenáva, že niektoré členské štáty zvažujú možnosť nábora bývalých zahraničných bojovníkov s cieľom zapojiť ich do programov deradikalizácie; vyzýva členské štáty, aby zavádzanie takýchto programov prehodnotili;
20. rozhodne víta odporúčanie správy pre členské štáty, aby v rámci trestného systému oddeľovali radikalizovaných väzňov; naliehavo však nabáda na obozretnosť pri masovom využívaní tohto postupu, a to pre obavy, že známi radikáli sa tak budú môcť spájať a nadväzovať kontakty, čo by potenciálne mohlo mať po ich prepustení negatívny dosah; vyzýva Komisiu, aby vypracovala plány na uľahčenie opätovného začlenenia ľudí, v prípade ktorých hrozí, že by mohli byť naverbovaní, a ľudí, ktorí sa dokázali vrátiť;

21. poukazuje na to, že komplexná stratégia prevencie EÚ musí tiež plne využívať zahraničnú politiku na podporu dodržiavania ľudských práv, demokracie, slobody náboženského vyznania a dobrej správy vecí verejných a na prevenciu a riešenie konfliktov, aby sa zmenšil priestor pre extrémistickú propagandu;
22. zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty musia do mechanizmov spolupráce v oblasti boja proti terorizmu začleniť dostatočné záruky, aby sa zaistilo, že bezpečnosť, ľudské práva a presadzovanie práva sa navzájom nevyklučujú, ale naopak dopĺňajú, a sú založené na zásadách právneho štátu a dodržiavaní základných práv občanov EÚ a jej partnerských krajín; vyzýva členské štáty, aby preskúmali spôsoby, ako zabezpečiť monitorovanie vzdelávania a prípravy náboženských predstaviteľov zo strany štátu a formálnejšie inštitucionalizovať náboženskú výučbu s cieľom zabrániť extrémistom v prevzatí kontroly; uznáva potrebu medzinárodne koordinovaného monitorovania médií s cieľom obmedziť prístup k teroristickej propagande a zlepšiť proces verejného oznamovania extrémistického obsahu na internete; požaduje zriadenie webových stránok či kontaktných miest s horúcou linkou pre občanov v záujme podpory kampaní zameraných na pozitívnu argumentáciu a osvetu v súvislosti s online a offline radikalizáciou;
23. domnieva sa, že pri zisťovaní a riešení základných príčin radikalizácie v Európe je dôležité zaujať holistický prístup; zdôrazňuje, že jedným z kľúčových faktorov boja proti atraktivnosti teroristických skupín je spochybňovanie ideologických argumentov, na ktorých je založená činnosť extrémistických skupín, a vytváranie protiargumentov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že vzťahy medzi komunitami v celej Európe sa dostávajú pod čoraz väčšiu tlak, a nabáda na medzináboženský dialóg; víta skutočnosť, že správa sa zmieňuje o otázke vzdelávania náboženských vodcov s cieľom zabrániť pôsobeniu kazateľov šíriacich nenávisť; vyzýva členské štáty, aby kriminalizovali teroristické činy, ku ktorým dôjde mimo ich jurisdikcie, a súhlasí s tým, že toto je jeden z najúčinnějších nástrojov v boji proti terorizmu a extrémizmu; vyzýva imámov a moslimských vodcov, aby sa ujali vedenia v úsilí zameranom na boj proti radikalizácii a nenávisťným prejavom tým, že budú na propagandu fundamentalizmu a terorizmu odpovedať teologicky založenými argumentmi; vyzýva EÚ, aby podporovala výskumné a informačné projekty v oblasti boja proti fundamentalizmu a deradikalizácie zintenzívnením dialógu s moslimskými komunitami s cieľom prepojiť naše úsilie;
24. konštatuje, že je potrebné užšie spolupracovať s krajinami mimo EÚ v záujme účinnejšej identifikácie občanov EÚ, ktorí odídu bojovať za teroristické organizácie a potom sa vrátia; rovnako podporuje výzvy v správe, aby ESVČ na podporu týchto cieľov posilnila výučbu arabčiny v prípade svojich pracovníkov;
25. zdôrazňuje, že EÚ a krajiny západného Balkánu, Turecko, krajiny Perzského zálivu a ďalšie arabské štáty by mali vyvíjať spoločné úsilie, pokiaľ ide o boj proti radikalizácii a náboru, sledovanie financovania terorizmu a vypracovanie novej argumentácie proti islamistickému fundamentalizmu; zdôrazňuje, že protiteroristická spolupráca a výmena informácií by mali byť kľúčovými prvkami vo vzťahoch EÚ s týmito krajinami; zdôrazňuje, že je tiež nevyhnutné posilniť takúto spoluprácu s regionálnymi organizáciami, ako je Liga arabských štátov, Africká únia a Rada pre spoluprácu v Perzskom zálive;
26. dôrazne by odmietol akékoľvek pokusy o odstránenie aspektov správy, ktoré sa

zameriavajú na boj proti teroristickým a extrémistickým činom v pravom zmysle slova; zastáva názor, že je neúčinné a kontraproduktívne prerušiť prepojenie medzi bojom proti radikalizácii a bojom proti jej prejavom; vyzýva Radu, aby vytvorila čiernu listinu európskych džihádov a osôb podozrivých z džihádov terorizmu.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	15.9.2015
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 52 -: 5 0: 9
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Javier Couso Permuy, Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenkovič, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jacek Saryusz-Wolski, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ryszard Czarnecki, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Cătălin Sorin Ivan, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Urmas Paet, Miloslav Ransdorf, Jean-Luc Schaffhauser, György Schöpflin, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Paavo Väyrynen
Náhradník (čl. 200 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Claudiu Ciprian Tănăsescu